

lettek volna. Önéletrajzi írásából éppúgy kiviláglik, mint képeiből, hogy ismerte jól a nyugati művészek és csoportok izgalmas festői törekvéseit, de azt is látta, hogy idehaza, különösen a nehéz életű, nehézkesen mozduló vidéki környezetben az ilyesmi gyökértelen lenne, nem találna visszhangra. Endre Béla világosan látta, hogy meg kell érnie az időnek ahhoz, hogy Vásárhely egy ütemre lépjen Párizssal."

A tanulmányt Endre Béláról írt cikkek bibliográfiája, katalógusainak és saját írásainak jegyzéke zárja. Az 54 kép leszámol a „lírai Endre Béla” egysíkú szemlélettel. Néhány képén — elsősorban a színesben reprodukált címkéjén (Piroskendő lány) — egy új, a közönség által eddig kevésbé ismert Endre Béla tünik fel, aki — véleményünk szerint Tornyai hatására — igen heves, zaklatott ecsetkezeléssel fejezi ki mondanivalóját kora társadalmáról. Talán nem tévedünk, ha a szegény-parasztsággal való együttérzés ilyen magas hőfokát kifejező, expresszív hangolását képeit tartjuk a legjobbaknak.

A könyvben ízelítőt kaptunk a festő „Có” című önéletrajzi regényéből, melyben többek között feleségének, Török Zsófiának és Vásárhelynek állított emléket. Szívesen látnánk nyomtatásban is Endre Béla önéletrajzát. Hódmezővásárhely az utóbbi időben értékes kiadványokat jelentetett meg (Vásárhely szobrai, Hódmezővásárhely), legalább szerény formában Endre Béla írását is átadhatnák az érdeklődőknek.

Az említett múzeumi évkönyv 600, ez a könyv 4150 példányban jelent meg. Ennyi helyre jut el László Emőke munkája és Endre Béla hatvanhárom válogatott alkotása.

LACZÓ KATALIN

Szerkesztői asztal

József Attila-breviárium. Péter László szerkesztésében és utószavával jelent meg a Szegedi Nyomda Miniatűr könyveinek sorozatában a József Attila-breviárium. A rendkívül csinos miniatűr könyvecske Kondor István és Ekker János nyomdai munkáját dicséri.

*

Vendégünk volt Tadeusz Olszanski lengyel író, újságíró, műfordító, aki számos mai magyar író (Sánta Ferenc, Moldova György, Gyurkó László, Fejes Endre, Ottlik Géza) kiváló lengyel fordítója. Egy Magyarországról szóló, két kiadásban megjelent könyvének újrakiadásához gyűjtött anyagot, és Kertész Ákos Makra című regényének fordításáról tárgyalt.

*

Kösa László és Szemerkényi Ágnes Apáról fiúra című könyvének második kiadására készül a Móra Könyvkiadó. Nagy öröm, hogy ez a fontos és hasznos mű ismét megjelenik a könyvpiacra.

*

A Somogyi-könyvtár két kiadvánnyal is köszönti a 70 éves Bálint Sándort.

A Somogyi-könyvtári Műhely (1974. 3. sz.) legtöbb tanulmányának tárgya a szegedi, Szeged környéki népelet: Bálint Sándor fő kutatási területe. — Ugyancsak Péter László munkájának eredményeként született meg a Bálint Sándor munkássága című bibliográfia, mely 363 tételben sorolja föl a nagy néprajztudós cikkeit, tanulmányait, könyveit.

*

Csáky Sörös Piroska: A jugoszláviai magyar könyv 1945–1970. Az újvidéki egyetem Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszékének könyvtárosa sokéves kutatómunkájának eredménye ez a könyv. A jugoszláviai magyar irodalom kutatásának és megismerésének alapműve. Bori Imre nagy összefoglaló tanulmánya után e tárgyban a legjelentősebb munka. 2340 tételben adja a jugoszláviai magyar könyv 25 éves termését, irodalmi, szaktudományos, politikai, fordított művek s a magyar irodalom klasszikusainak jugoszláviai kiadását sorolja föl pontos könyvészeti adatokkal, a példányszám s gyakorta a könyv megjelenésének napját is föltüntetve. A könyvészeti szakkritika méltatni fogja Csáky S. Piroska munkáját; az élő irodalom kutatója örömmel veszi kézbe ezt a nélkülözhetetlen könyvet. (A Forum kiadása, Újvidék, 1974.)